

An abstract painting with a textured, impasto style. The background is composed of various shades of blue and white, with a prominent horizontal band of orange and red in the lower half. The brushstrokes are visible and expressive.

CAROLINE WAHL

22 DÍŽOK

Lindeni

22 dlžok

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Caroline Wahl
22 dlžok – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA**

22 DÍŽOK

CAROLINE WAHL

22 DÍŽOK

Preložila Dana Petrigáčová

Ljndeni

u. fond
na podporu
umenia

Vydanie tohto diela z verejných zdrojov
podporil Fond na podporu umenia.

Pre moju mamu, ktorá je tu vždy pre mňa.

1. ČASŤ

Ovsené mlieko, mandľové mlieko, kešu pasta, mrazené maliny, humus, ovsené vločky, chia semienka, banány, špaldové cestoviny, avokádo, avokádo, avokádo. Hrám: nesmiem zdvihnúť zrak. Tipujem okolo tridsiatky, mužný, vysoký, okuliare bez rámov, tričko značky Levi's, poviem: „Tridsať eur, sedemdesiatdva centov,“ napokon pozriem hore, a keď zbadám nápis Levi's, poteším sa, dokonca by som povedala, že je to vrchol môjho dňa. Síce predomnou stojí mladšia žena, no správne si tipnúť tričko, to už je niečo.

O štyri hodiny ukladám na pás lacnejšiu verziu talianskych cestovín, lacnejšie ovsené vločky, vanilkovo-bourbonovú arómu Dr. Oetker a plnotučné mlieko. „Štyri eurá a šesť centov,“ povie pani Bachová, zaplatím, napchám si všetko do batoha a utekám na stanicu.

Električka, univerzita, skopírovať cvičenia na úlohu a materiály. Mám nabitý rozvrh, do ktorého sa kopírka, čo nefunguje v troch zo štyroch prípadov, skrátka nehodí. „Zaseknutý papier.“ Už cítim, ako sa vo mne hromadí hnev, keď vidím tie slová, zovriem ruky do pästí a zízam na tú sprostú, bielu kraksňu. Najradšej by som ju rozkopala.

Električka, vyriešiť cvičenia na úlohu, plávanie, Ida. Pracovný list nie je veľmi ťažký, takže počas 69-minútovej cesty zo školy na kúpalisko sa mi darí vyplniť všetky cvičenia. Zhlboka vdýchnem

závan chlóru, hodím batoh na lavičku vedľa Uršulinho pestrofarebného košíka, pretiahnem si šaty cez hlavu a už skáčem rybičku do vody. V najhlbšej časti sa ponáram až na dno, posadím sa tam a odtiaľ sa dívam, čo sa v bazéne deje. Vidím veľa nesúladne sa trepotajúcich detských nôh, zopár viac či menej zosúladene sa pohybujúcich nôh seniorov, ponárajúce sa detské telá, rôzne nohy pri okraji. Celkovo vyzerá takto zdola súhra mnohých pohybov zábavne. Odrazím sa odo dna a idem si zaplávať svojich zvyčajných dvadsaťdva dĺžok. Keď si pri dvadsiatej či dvadsiatej druhej nie som istá, koľko ich mám za sebou, nahnevaná si za trest pridám ďalších päť.

Uršula: Pred chvíľou na mňa skočil jeden malý chlapec. Z ničoho nič.

Spýtať sa na ňu pozerám.

Uršula: Normálne som si plávala. Ako vždy, v pohode smerujem na breh, a zrazu pred sebou vidím toho ryšavého fagana, ako ustupuje o tri kroky, rozbieha sa a skáče rovno na mňa. Akoby sa nechumelilo.

Ja: No toto.

Uršula: Prisahala by som, že celý čas na mňa pozeral, dokonca ešte predtým, než ustúpil tie tri kroky. Nebola to náhoda.

Prikývla som.

Ja: Skrátka chcel na teba skočiť.

Uršula: Hej.

Mlčíme.

Ja: Ukáž mi ho.

Uršula prikývne.

Ja: Teraz naňho skočím ja.

Uršula prikývne.

Mlčíme. S Uršulou sa dobre mlčí. Nekladie hlúpe otázky. Rozpráva, len keď je o čom, napríklad o chlapcovi, čo na ňu skočil. Niekedy sedíme vedľa seba na jej lavičke celkom bez slova.

Zavrieme oči a vysušíme sa na slnku. Potom na seba na rozlúčku len kývneme.

Uršula: Kde je malá?

Ja: Ida so mnou chodí, len keď prší.

Uršula prikývne.

Opriem sa o lavičku a na okamih zavriem oči. Tento rok sú to prvé ozajstné teplé dni. V júni bolo premenlivo, skôr pripomínal apríl alebo máj. Zhlboka sa nadýchnem letného vzduchu. Telo mi naplní závan opaľovacieho krému, chlóru, hranolčekov a Uršulin výrazný parfum. Otvorím oči a zadívam sa na pastelovú podvečernú oblohu, aj tú do seba zhlboka nasávam a pociťujem ľahkosť a teplo. Zadívam sa na bazén. V časti pre neplavcov sa šmýka najmä skupinka chlapcov asi v Idinom veku, ktorí celí skrútení letia zo šmýkačky do vody ako šípy. Na druhej strane spolu klebetia dve matky s malými deťmi na rukách a tesne pred plaveckou časťou oddelenou povrazom hrajú pólo muž s dievčaťom a chlapcom. Asi otec s deťmi. Tie sa vo vode jašia od radosti a ja si kladiem otázku, či s otcom hrajú pólo často, alebo je to výnimočné, a preto sa tak tešia. Na okraji bazéna v plaveckej časti posedávajú tínedžeri a spoznávam niekoľko opaľujúcich sa dievčat z mojej bývalej triedy. Angelina, Lena a Jana. Na pozdrav zdvihnem ruku. Angelina mi odkýva so strojeným úsmevom. Povedala by som, že sa veľmi nemusíme. Rozohriate telo sa mi mykne a po chrbte mi prebehne mráz. Ivan, pomyslím si, keď na štartovacom bloku zbadám vysokého, platinovoblondavého chlapca v čiernych bermudách. Má nezameniteľný zlostný výraz, sťažka preglgnem. Ivan má úzku, výraznú, opálenú tvár, ľadovomodré oči, nad nimi mierne zvrátené husté obočie, uprostred neho malú vrásku a pery stenčené do rovnej čiary. Ivanova tvár je po Idinej druhá najkrajšia, akú poznám. Poznala som. Je mi nevoľno. Okolo hrdla sa mi tesne sťahuje slučka. Niekoľkokrát prehltne a snažím sa zhlboka nadýchnuť letného vzduchu, urobiť si v hrdle

miesto. Zažmurkám a sústredím sa. Určite je to Ivanov starší brat, lebo Ivan to byť nemôže. Snažím sa spomenúť si, ako sa volá, a tak ma to rozčúli, že mi to skrátka nenapadne. Kým v pamäti lovím jeho meno, snažím sa dôkladnejšie si prezrieť jeho tvár, čo nie je ľahké, lebo je dosť ďaleko. Rozhodne je však iná než Ivanova. Pohľad má ešte zúrivejší a najmä nepreniknuteľnejší než on, obočie ešte bližšie pri sebe, vrásku hnevu o čosi hlbšiu a pery stisnuté do rovnejšej čiary. Čo tu vlastne robí? Býva predsa kdesi v Londýne. Nasadzuje si plavecké okuliare, elegantne skáče do vody a pláva kraul. Jeho plynulé, rýchle a mohutné zábery sa odpútavajú od okolitého zmätku. Po obrátke pláva pod vodou dobrých desať metrov, kým sa vynorí, a k opačnému brehu dopláva nanajvýš za pol minúty. Odtiaľ sa odráža ďalšou valivou obrátkou. Pohľadom sledujem každý jeho pohyb a spomínam na jeho mladšieho brata, aký mal šelestiaci tichý smiech a chrapľavý hlas. Staršieho brata nespúšťam z očí, lebo sa bojím, že sa mi stratí. Navyše má pekný plavecký štýl, ktorý sa často nevidí.

Po dvadsiatej druhej dĺžke sa neponára, ostáva pri okraji, sťahuje si okuliare, otočí sa a stretnú sa nám pohľady. Hľadíme na seba. Oddeľuje nás päťdesiatjeden metrov a všetko je stlmené. Zrazu zdvihne obočie a ja neviem, čo robiť, tak to svoje zvraštím a na ešte mokré plavky si prehodím šaty. Beriem batoh na plecía, zakývam Uršule a idem domov. Cestou si pripadám ako v tranze a myslím na staršieho brata, ktorého meno mi stále nie a nie napadnúť. Marlene ho určite pozná. Na víkend príde domov, lebo sa koná nejaká párty. Od zajtra budem plávať dvadsaťtri dĺžok, hoci to číslo sa mi až tak nepáči.

Na Veselej ulici zdravím pána Feigela, ktorý kosí trávnik, a kývnem na mladú päťčlennú rodinu, ktorá sa pred pár týždňami nasťahovala do svetlomodrého domu vedľa nás a práve si v záhrade pred domom griluje. Bytovka, v ktorej bývame, je na ulici jediným

obytným domom pre viacero rodín a v tento letný večer vyzerá popri rodinných domoch, pred ktorými sa veselo kosí a griluje, ešte bezútešnejšie než inokedy. Ako vždy, pohľadom prebehnem okná nášho bytu. V kuchyni sú zarosené. Mama varila. Rýchlo zatváram vstupnú bránu a vchádzam do tichej, chladnej chodby. Otváram prvé dvere, pred ktorými leží rohož s nápisom „Welcome“, hoci u nás vlastne nikto nie je vítaný. Cítim niečo spálené a karí, povedala by som, že kura na karí omáčke. Vchádzam do kuchyne a ocitám sa uprostred horúcej pary. Ida už sporák vypala. Stoja na ňom dva hrnce, jeden so spálenou ryžou a druhý so zuhoľnatenou, nedefinovateľnou karí hmotou. Otváram okno, chvalabohu, že sa ešte nespustil hlásič požiaru. Zase by sme sa hanbili. V špajze vidím prevrátenú smotanu, rozsypanú múku a všetky korenia, ktoré máme. Zásuvka ostala otvorená. Porozhadzované cestoviny, kukuričné lupienky, strúhanka, ovsené vločky a prázdny vínový pohár. Niečo hľadala. Po neúspešnom pátraní asi zúrivo ukončila varenie. Kura leží vybalené na prázdnom jedáľenskom stole, vyzerá akosi desivo. Vraciam ho do mrazničky a otváram dvere do obývačky, kde kuchárka leží na pohovke. Hnedé vlasy jej padajú do tváre, ústa má pootvorené. Zašpinené biele letné šaty pripomínajú podbradník batolaťa. Takého, čo popíja víno. Mama si na varenie rada oblieka šaty, lebo keď sa rozhodne variť, zvyčajne je na tom dobre. Flaky od karí a červeného vína už nevyperiem. Pôjdu do koša. Tie háčkované priliehavé šaty som jej darovala minulý rok na narodeniny, a teraz sú jej už aj tak veľké. Z bledej tváre jej odhrniem vlasy a so slovami „ty hlúpa sliepka“ jej pod hlavu položím vankúš. Nepočuje ma, lebo hlboko a tuho spí, tak odchádzam z obývačky a zaklopem na dvere Idinej izby – dvakrát rýchlo za sebou, nasleduje krátka prestávka, potom trikrát pomaly a otváram dvere. Ida maľuje. Ako vždy. „Mama zasa varila,“ hovorí potichu, no neodtrhne zrak od svojej kresby.

Ja: Viem. Už si niečo jedla?

Ida pokrúti hlavou.

Ja: Spravím nám talianske cestoviny?

Ida: Talianske alebo lacné?

„Talianske,“ zaklamem.

V kuchyni upracem bojové pole, uvarím cestoviny, zavolám Idu, jeme, Ida dnes nie je veľmi zhovorčivá, umývame si zuby, beriem ju do izby a ukladám do postele. Ja si sadám na jej okraj.

Ja: Zajtra by malo pršať.

Ida: Viem.

Ja: Kúpalisko?

Ida: Dobre.

Ja: Fajn. Tak pekné sny. Mám ťa rada.

Keď zatváram dvere jej izby, počujem tiché: „Aj ja teba.“

Konečne ležím v tričku na chrbte v posteli, prikrývku mám zhrnutú pri nohách, nech ma ovieva chladný letný nočný vánok. Som vyčerpaná, v každej bunke tela cítim ohromnú únavu a keby som zavrela oči, hneď by som zaspala. No spánok chcem čo najdlhšie odďaľovať, lebo toto sú najlepšie chvíle dňa, ktorých sa nechcem vzdať. Patria len mne, nič nerobím, na nič nemusím myslieť, len ležím a cez okno otvorené dokorán ma osviežuje nočný vzduch. Dívam sa von a vidím obrisy jedlí za naším domom. Sústredím sa na zvuky a vône, počúvam cvrlikanie svrčkov, sem-tam okolo prejde auto, ziapajúca mačka, inak nič. Cítim vôňu letnej noci, trávu, kvety.

Keď v noci ležím v posteli a cítim vietor alebo takýto letný vánok cez okno, pripadá mi, že všetko dobré trvá príliš krátko. Vtedy pociťujem ľahkosť. Zdá sa mi, že všetko tam vonku ešte dlho znesiem. Pokiaľ ma v noci ovieva vietor, cítim, že cez deň sa môžem vrhnúť do boja. Proti mame a jej náladám, proti tomuto malomestu. A za Idu.

Dážď bubnuje na okno učebne a ja mám chuť vyjsť odtiaľ von.

Pán Grund počíta na tabuli úlohu z posledného pracovného listu a Anna ma rozčuľuje zbytočnými otázkami, snaží sa odo mňa odpísať riešenia nových cvičení a nevie po mne prečítať. Skúšku nespraví. Je pre mňa záhadou, ako sa jej vlastne podarilo dostať sa na magisterské štúdium a diplomový seminár. Veď neštudujeme germanistiku či dejiny umenia.

Anna: Tilda, poslala by si mi svoje riešenia mailom? Odpísať ich trvá večnosť.

Ja: Nemám v ich počítači.

Anna: Veď aj tak ich musíš nahráť do Moodlu.

Veru nemusím. Najradšej rozmýšľam a počítam len do zošita s ceruzou. Aj študijnú literatúru si väčšinou tlačím alebo si požičiavam knihy. Na notebook ani nepomyslím. Bakalárku som si napísala do zápisníka, spracovala a v poslednom bolestnom kroku som ju prepísala do počítača. Ako jedna z mála, či dokonca jediná vo všetkých skupinách, ktorá smie riešenia cvičení z pracovných listov odovzdávať na papieri, ich musím najskôr zakaždým vypracovať nanajvýš presne a bezchybne. A pre Anninu lenivosť by som si mala sadnúť za počítač, neďajbože ešte nastavovať kopírku, aby som jej naskenovala svoje riešenia. Neprestáva však naliehať a ide za mnou, keď vychádzame z učebne, kým ja sa cez zástup študentov predieram k východu.

Anna: A môžem si ich skopírovať? Zabehneme do knižnice. Potom ti kúpim kávu.

Ja: Veď si ich skopíruj tu.

Anna: Pozri na ten rad. Funguje len jedna kopírka. Do druhej nejaký magor nalial vodu.

Ja: Fakt? Ale ja už musím ísť. Vezmi si tie papiere alebo si ich odfoť.

Anna: Tak si ich teda vezmem. Radšej list A4-ky než fotka.

Anna často rozpráva také sprostosti.

Ja: Odfotím ti ich. Zajtra ich chcem odovzdať.

Anna si odfúkne, ostane stáť a odfotí si moje riešenia, hoci list A4-ky má radšej než fotku.

Anna: Prídeš večer na Science Slam?

Ja: Nie, už niečo mám, sorry.

Anna: A čo také?

Ja: Kúpalisko.

Anna ukazuje na okno pri vchode.

Anna: Veď leje.

Ja: Plávať sa dá aj tak.

Anna: Si akási čudná, Tilda.

Pokrčím plecami, rozlúčim sa a utekám na zastávku. Električka je pre dážď plná na prasknutie, takže musím stáť. Nerada stojím v električke. Počas jazdy sa potom nedá nič robiť, nemôžem čítať ani rátať. Dnes to spočiatku ani neskúšam, len tam stojím, zízam z okna na dážď a zabíjam čas. Vidím mesto s kaviarňami, reštauráciami, obchodmi, terasy s pestrofarebnými stoličkami a kvetmi a opäť si raz kladiem otázku, ako vyzerajú tie staré budovy zvnútra a kto v nich asi býva. Električka sa postupne vyprázdňuje, tak si sadám a z batoha vyberám knihu *Brownov pohyb a stochastický výpočet* od Karatzasa a Shreveho. Položím si ju do lona a stále sa dívam z okna. Vidím, ako sa z mesta stáva predmestie, obchodov, reštaurácií a kaviarní

ubúda a z bytových domov sa stávajú rodinné s oplotenými záhradami. Sledujem, ako sa z predmestia stáva sídlisko, vily sa menia na bezútešné bielosivé bytovky a radovú zástavbu. Potom zahliadnem polia. Veľa polí... tiahnu sa za oknami. Väčšinu jazdy vidím polia, pomedzi ne malé mestečká, ktoré vyzerajú všetky rovnako, až zbadám to svoje, ktoré sa od ostatných ničím nelíši, a vystúpim.

V potravinách ešte narýchlo kupujem zeleninu a mušličkové cestoviny do slepačej polievky. Kráčam po Veselej ulici, ktorá v daždi nevyzerá tak veselo, ako keď svieti slnko. Keď otvorím dvere na byte, na skrinke na topánky sedí o to veselšia Ida v obľúbených ružových legínach s potlačou modrých delfínov, v mojom tričku, ktoré je jej priveľké, bielych fejkových conversoch, čo som jej nedávno kúpila v Deichmanne, s batohom so Snoopym a s dáždnikom na nohách. Páči sa mi, ako sa oblieka, najmä preto, že je to vlastne také plaché dievča. Keď s ňou sedím v autobuse či električke alebo sme spolu na kúpalisku, sotva ku mne prehovorí, a ak predsa, takmer iba šeptom. A keď ju rozosmejem, rukami si zakrýva ústa. Naposledy som jej pri bazéne navrhla, aby sa prihovorila dievčaťu, ktoré samo skákalo z blokov, a ona sa len nahlas zasmiala a vzápätí rýchlo stíchla. Zo základnej školy nemá žiadnych blízkych kamarátov, s ktorými by trávila voľný čas, no nerobia jej zle a nie je ani vylúčená. Na rodičovskom združení mi pani Schwöbelová povedala, že Ida je veľmi tichá žiačka, ale celkovo sa na hodinách zapája a spolužiaci ju prijali. Udivene som sa pani Schwöbelovej spýtala, čo teda Ida robieva počas veľkej prestávky, a jej odpoveď ma ešte viac prekvapila: „Je so spolužiakmi. Väčšinou s Karlotou a Finjou. Naháňajú sa alebo si hádžu loptu.“ Akosi som si myslela, že ticho sedí a maľuje si. A presne ako to, čomu sa Ida venuje počas prestávok, ma prekvapuje aj jej štýl obliekania – pestrofarebný a výrazný.

Ja: Nuž, moja módna maniačka.